

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО,
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Наредба № 2

от 5 април 2006 г.

за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда
(обн. ДВ бр. 37/2006 г.)

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се уреждат:

1. редът и начинът на функциониране на националната система за мониторинг на шума в урбанизираните територии, наричана по-нататък "национална система за мониторинг на шума";
2. изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда.

Чл. 2. Целта на наредбата е оценката на шумовото натоварване в урбанизираните територии, създавано от основните източници на шум.

Чл. 3. Оценката на шумовото натоварване се извършва въз основа на стойностите на показателите за шум.

Раздел II

Национална система за мониторинг на шума в урбанизираните територии

Чл. 4. Дейностите на националната система за мониторинг на шума са:

1. провеждане на системни наблюдения за определяне състоянието на шумовото натоварване;
2. обработване, анализиране и съхраняване на информацията за състоянието на шумовото натоварване;
3. осигуряване на достоверност на данните от стратегическите карти за шум и предоставяне на информация за разработване на планове за действие за намаляване на шумовото натоварване;
4. осигуряване на информация при извършване на оценка на вредните ефекти на шума върху здравето на населението;
5. осъществяване на информационен обмен.

Чл. 5. (1) Националната система за мониторинг на шума обхваща всички агломерации и преминаващите през тях участъци от основните пътища, основните железопътни линии и основните летища, както и промишлените източници на шум.

(2) В националната система за мониторинг на шума могат да бъдат включени и други по-малки населени места след мотивирано предложение на директора на съответната регионална инспекция по опазване и контрол на общественото здраве (РИОКОЗ), на чиято територия се намира населеното място, до главния държавен здравен инспектор.

Чл. 6. (1) Националната система за мониторинг на шума включва пунктове, разпределени, както следва:

1. в райони, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета;
2. в райони на промишлени източници на шум;
3. в райони на обекти, подлежащи на усилен шумозащита.

(2) Броят, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума, както и периодичността на измерванията и/или изчисленията се определят по методика, утвърдена от министъра на здравеопазването.

Чл. 7. Дейността на националната система за мониторинг на шума се организира на национално и регионално ниво.

Чл. 8. Директорът на Националния център по опазване на общественото здраве (НЦООЗ) организира и ръководи методически националната система за мониторинг на шума.

Чл. 9. Директорите на РИОКОЗ организират и провеждат мониторинга на шума в урбанизираните територии по чл. 5.

Чл. 10. (1) За урбанизираните територии по чл. 5 се изготвят програми за мониторинг на шума.

(2) Програмите по ал. 1 съдържат:

1. описание на обекта на мониторинг;
2. брой и разположение на пунктовете за мониторинг;
3. наблюдавани показатели;
4. период на извършване на измерванията - време на денонощието, сезон, честота на отчитане на резултатите;
5. териториален обхват;
6. кадрово осигуряване;
7. използвани методи (измерване и/или изчисление).

(3) Програмите за мониторинг на шума в урбанизираните територии се изготвят от РИОКОЗ, на чиято територия се намират, и се утвърждават от главния държавен здравен инспектор.

Чл. 11. Програмите за мониторинг на шума се актуализират след мотивирано предложение от директора на РИОКОЗ или кмета на съответната община и се утвърждават от главния държавен здравен инспектор.

Раздел III

Регистриране, обработка и съхранение на резултатите от измерванията и/или изчисленията от националната система за мониторинг на шума

Чл. 12. Измерванията и/или изчисленията в пунктовете за мониторинг на шума се извършват от акредитирани лаборатории. Резултатите от измерванията и/или изчисленията се записват в протоколите съгласно приложения № 1 и 2.

Чл. 13. Регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве:

1. създават база данни, в която събират данните от всички измервания и/или изчисления, извършвани в пунктовете за мониторинг на шума, разположени на тяхната територия;
2. изготвят годишни доклади с анализ и оценка на шумовото натоварване за съответната урбанизирана територия;
3. предоставят данните по т. 1 с докладите по т. 2 в НЦООЗ в срок до 15 декември на същата календарна година.

Чл. 14. Националният център по опазване на общественото здраве изготвя обобщен годишен доклад за шумовото натоварване в урбанизираните територии като част от годишния доклад за състоянието на здравето на гражданите и го изпраща в Министерството на здравеопазването в срок до два месеца след изтичане на календарната година.

Чл. 15. Информацията от националната система за мониторинг на шума е публична и се съхранява на национално ниво в НЦООЗ и на регионално ниво - в РИОКОЗ.

Раздел IV

Изисквания за провеждане на собствен мониторинг и контролни измервания от промишлени източници на шум в околната среда

Чл. 16. (1) Измерванията и/или изчисленията на показателите за шум, излъчван от промишлени източници, са:

1. собствени периодични измервания, които се възлагат от собственика или ползвателя на промишления източник по смисъла на Закона за опазване на околната среда (ЗООС);
2. контролни измервания, които се възлагат от министъра на околната среда и водите, директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) или упълномощени от тях длъжностни лица.

(2) Измерванията по ал. 1 се извършват от акредитирани лаборатории.

Чл. 17. (1) Текущият контрол на шума от промишлени източници се извършва по предварително изготвени годишни графици.

(2) Годишните графици по ал. 1 се изготвят от РИОСВ, на чиято територия са разположени съответните промишлени източници, и се съгласуват с Министерството на околната среда и водите (МОСВ) и Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС).

(3) Контролни измервания извън предвидените с годишните графици по ал. 1 могат да се извършват:

1. по преценка на компетентните органи по чл. 16, ал. 1, т. 2;
2. по искане на засегнатата общественост по смисъла на ЗООС.

Чл. 18. (1) Собствените периодични или контролните измервания се провеждат при следните условия:

1. установен технологичен режим на експлоатация на съответните източници;
 2. мощност (капацитет/производителност) на съответната инсталация не по-малка от 70 % от максималната такава, за периода на измерванията.
- (2) За промишлени източници с различни режими на експлоатация собствените периодични или контролни измервания се извършват за всеки един експлоатационен режим.

Чл. 19. (1) Собствените периодични или контролни измервания се провеждат в присъствието на собственика или ползвателя или упълномощено от него лице.

(2) Данните за промишления източник и условията на провеждане на измерванията се отразяват в протокол съгласно приложение № 3.

(3) Протоколът по ал. 2 се подписва от лицето, извършило измерванията, и от собственика или ползвателя или упълномощено от него лице.

(4) В случай, че собственикът или ползвателят или упълномощеното от него лице откаже да подпише протокола по ал. 2, протоколът се подписва от двама свидетели, присъствали при извършване на измерванията.

(5) Резултатите от собствените периодични или контролни измервания се отразяват в протоколи от изпитване на образци съгласно приложение № 4.

Чл. 20. Собственикът или ползвателят на промишления източник извършва собствени периодични измервания на показателите за шум:

1. при въвеждане в експлоатация на нов промишлен източник, както и след смяна на производствената техника;
2. за действащи промишлени източници - не по-малко от един път в рамките на две последователни календарни години;
3. в съответствие с условията, определени в решения по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) на инвестиционни предложения по чл. 99 ЗООС и издадените комплексни разрешителни по чл. 117 ЗООС.

Чл. 21. Собственикът или ползвателят на летище извършва собствени непрекъснати измервания на показателите за шум, включително регистриране, обработка и съхранение на резултатите, с автоматични средства за измерване и регистрация в случаите, когато:

1. летището е основно по смисъла на Закона за защита от шум в околната среда (ЗЗШОС);
2. е констатирано превишаване на граничните стойности на показателите за шум за дадена агломерация или части от нея, резултат от дейността на летището.

Чл. 22. Автоматичните средства за измерване по чл. 21 отговарят на следните изисквания:

1. измерват и съхраняват нивото на шум в 1/2- или 1-секунден интервал;
2. изчисляват показателите за шум - еквивалентно ниво L_{eq} и максимално ниво L_{max} ;
3. съхраняват информацията в база данни;
4. регистрират шумови събития, предизвикани от кацащи, излитащи и прелитащи въздухоплателни средства, както и на времевите параметри на регистрираните събития;
5. имат възможност за автоматично калибриране.

Раздел V

Предоставяне на информация от мониторинга над промишлените източници на шум в околната среда

Чл. 23. (1) Резултатите от собствените периодични измервания се представят в РИОСВ, на чиято територия е разположен промишленият източник, под формата на доклад не по-късно от три месеца след изтичане на съответната календарна година на хартиен и електронен носител.

(2) Докладът по ал. 1 съдържа следната информация:

1. собственик или ползвател, име и адрес на промишления източник;
2. лице за контакти - телефон, факс и др.;
3. описание на основните инсталации и съоръжения, генериращи шум в границите на промишления източник, и карта с разположението им;
4. протоколите по чл. 19.

(3) За собственика или ползвателя с издадено комплексно разрешително резултатите по ал.1 се включват в годишните доклади по чл. 125, т. 5 ЗООС.

Чл. 24. (1) Резултатите от собствените непрекъснати измервания се представят на РИОСВ, на чиято територия е разположено летището, под формата на:

1. тримесечни доклади не по-късно от 20 дни след изтичане на тримесечието;
2. годишен доклад не по-късно от три месеца след изтичане на съответната календарна година.

(2) При необходимост РИОСВ изисква допълнителни данни от провежданите собствени непрекъснати измервания от собственика, съответно ползвателя на летището.

Чл. 25. (1) Тримесечните доклади по чл. 24, ал. 1, т. 1 съдържат следната информация:

1. собственик или ползвател, име и адрес на летището - източник на шум;
2. лице за контакти - телефон, факс и др.;
3. типове въздухоплателни средства, опериращи на летището;
4. денонощни, дневни, вечерни и нощни нива на шума, разпределени по дни от месеците;
5. брой въздухоплателни средства по направления за отлитане и долитане над пунктовете за мониторинг;
6. брой превишения на граничните стойности на показателите за шум и тип на въздухоплателното средство, предизвикало превишението;

7. брой отклонения на въздухоплавателните средства от регламентираните направления за отлитане и долитане на летището.

(2) Годишният доклад по чл. 24, ал. 1, т. 2 съдържа:

1. обобщена информация по тримесечия, която включва информация от докладите по ал. 1;

2. картен материал с контурите на авиационния шум за лятно и зимно разписание на полетите в диапазон през 5 dB(A).

Чл. 26. (1) Годишният доклад за резултатите от контрола на промишлените източници на шум в околната среда се изготвя като част от годишния отчет на РИОСВ и се изпраща в срок до 6 месеца след изтичане на съответната календарна година в ИАОС на хартиен и електронен носител.

(2) Годишните доклади за резултатите от собствените измервания се обобщават от РИОСВ, на чиято територия са разположени промишлените източници. Докладите се изпращат в срок до 6 месеца след изтичане на съответната календарна година в ИАОС на хартиен и електронен носител.

Чл. 27. На основата на годишните доклади по чл. 25, ал. 2 и чл. 26, ал. 1 и 2 ИАОС създава и поддържа база данни за резултатите от собствените периодични, собствените постоянни и контролните измервания, включително за осъществяване на дейността по чл. 12, т. 2 ЗЗШОС.

Допълнителна разпоредба

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Основни източници на шум" са автомобилният, железопътният, въздушният, водният транспорт, промишлените инсталации и съоръжения, включително за категориите промишлени дейности съгласно приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 ЗООС.

2. "Промишлени източници на шум" са летищата в случаите по чл. 21, инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 ЗООС.

3. "Установен технологичен режим на експлоатация" са отделните периоди на експлоатация на дадена инсталация с изключение на операциите по въвеждане или извеждане на оборудването от експлоатация.

4. "Обекти, подлежащи на усилен шумозащита" са парковете и градините или другите тихи зони в урбанизираните територии, тихите зони извън урбанизираните територии или районите в близост до детски и лечебни заведения, училища и научноизследователски организации.

5. "Национална система за мониторинг на шума" е комплексът от измервателни, аналитични и информационни дейности, чиято цел е осигуряването на своевременна и достоверна информация за състоянието на шумовото натоварване в урбанизираните територии.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 11, т. 6 от Закона за защита от шума в околната среда.

§ 3. (1) Операторите на промишлените източници на шум възлагат:

1. собствени периодични измервания - не по-късно от 30 юни 2006 г.;

2. собствени непрекъснати измервания - не по-късно от 30 юни 2007 г.

(2) Операторите с издадени комплексни разрешителни възлагат собствени периодични измервания в съответствие с условията в разрешителното.

§ 4. Министърът на здравеопазването и министърът на околната среда и водите издават указания по прилагането на наредбата.

§ 5. Наредбата влиза в сила от 1 февруари 2006 г.

Министър на здравеопазването: Р. Гайдарски

Министър на околната среда и водите: Дж. Чакъров